

А Ж Р И М

(даъво аризани кўрмасдан қолдириш тўғрисида)

Фарғона шахри

2021 йил 11 февраль

4-1501-2101/204-сонли иш

Фарғона туманлараро иқтисодий судининг раиси А.Рахимов раислигида, судья ёрдамчиси Н.Эралиеванинг суд мажлиси котиблигида, Ўзбекистон Савдо саноат палатаси Фарғона вилояти ҳудудий бошқармасининг даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатини кўзлаб жавобгар «Қўрғонтепа Муроджон Умид Замин» фермер хўжалигидан 60844140 сўм жарима ундириш тўғрисидаги даъво аризаси бўйича кўзғатилган иқтисодий ишни суд биносига, очик суд мажлисида кўриб чиқиб қуйидагиларни,

А Н И Қ Л А Д И :

Ўзбекистон Савдо саноат палатаси Фарғона вилояти ҳудудий бошқармаси даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси манфаатини кўзлаб судга даъво ариза билан мурожаат қилиб, жавобгар «Қўрғонтепа Муроджон Умид Замин» фермер хўжалигидан 60844140 сўм жарима ундиришни сўраган.

Палата ишни ўзининг иштирокисиз кўриб чиқишни сўраган.

Даъвогар судга ариза тақдим этиб, даъво аризадан воз кечишини баён қилган.

Даъвогар корхона ва жавобгар фермер хўжалигидан суд мажлисига вакиллар келмади. Холбуки, даъвогар ва жавобгарлар суд муҳокамаси қолдирилган вақт ва жой ҳақида белгиланган тартибда огоҳлантирилиб, улардан бу ҳақда тилхат олинган.

Шу боис, суд ИПК 170-моддаси учинчи қисмига мувофиқ, ишни даъвогар ва жавобгар вакиллари иштирокисиз кўриб чиқишни мумкин деб ҳулоса қилди.

Суд иш ҳужжатларини ўрганиб чиқиб, далилларни текшириб, қуйидагиларга асосан даъво аризани кўрмасдан қолдиришни лозим топади.

Иш ҳужжатларига қараганда, даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси ва жавобгар «Қўрғонтепа Муроджон Умид Замин» фермер хўжалиги ўртасида 2019 йил 2 февраль куни ФО/К-76-сонли контрактация шартномаси тузилган бўлиб, ушбу шартномага мувофиқ жавобгар даъвогарга 62,8 га ер майдонида етиштириладиган жами 182,7 тонна пахта хомашёсини етказиб бериши, даъвогар эса етказиб берилган пахта хомашёси учун шартномада келишилган тартиб ва миқдорда ҳақ тўлаши лозим бўлган.

Фарғона тумани Қишлоқ хўжалиги бўлимининг 2021 йил 2 февралдаги 30-сонли маълумотномасида тарафлар ўртасида тузилган мазкур контрактация шартномаси туман бўлимида 2019 йил 2 февраль куни рўйхатдан ўтказилганлиги қайд этилган.

Жавобгар фермер хўжалиги томонидан даъвогарга жами 135534 кг пахта хомашёси етказиб берилиб, қолган 47166 кг қисми етказилмаган.

Контрактация шартномасининг 5.2-бандида “Шартномада белгиланган миқдорда ва ассортиментда, турлар бўйича муддатларда маҳсулот топширишдан асоссиз бош тортганлиги учун “Хўжалик” “Харидорга” топширилмаган маҳсулот қийматининг 30 фоизи миқдорида жарима тўлайди. Жарима харид нархига белгиланган устамалар тўланиши ҳисобга олинмаган ҳолда ўтган даврда (ой, йил чораги, йил) маҳсулотнинг амалда шаклланган ўртача нархидан келиб чиқиб ҳисобланади. Бундан ташқари, маҳсулот тўлиқ етказиб бермаганлик натижасида юзага келган ва жарима билан қопланмаган зарарларни ҳам қоплайди” деб келишилган.

Даъвогар шартноманинг ушбу бандига асосланиб, жавобгар ҳисобидан топширилмаган 47166 кг пахта хомашёсининг амалда шаклланган ўртача нархидан келиб чиқиб, жами 60844140 сўм жарима ундиришни сўраган.

Бирок, даъвогар судга ариза тақдим этиб, унда жавобгар билан низони ўзаро келишув йўли билан ҳал этганликлари боис, даъводан воз кечишларини баён қилган.

Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг (кейинги матнларда ИПК деб юритилади) 107-моддаси биринчи қисми 8-бандига кўра, даъвогарнинг манфаатларини кўзлаб прокурор, давлат органи ва бошқа шахс томонидан тақдим этилган даъводан даъвогар воз кечган бўлса, суд даъво аризани кўрмасдан қолдиради.

ИПК 108-моддаси биринчи қисмида “Даъво аризасини кўрмасдан қолдириш тўғрисида суд ажрим чиқаради” деб белгиланган.

ИПК 157-моддаси иккинчи қисмида “Даъвогар ишни ҳар қандай инстанция судида кўришда тегишли суд инстанциясида ишни кўриш якуни бўйича чиқариладиган суд ҳужжати қабул қилингунига қадар даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишга ҳақли”, тўртинчи қисмида “Даъвонинг асосини ёки предметини ўзгартиришни, даъво талаблари миқдорини кўпайтиришни ёки камайтиришни, даъвогарнинг даъводан тўлиқ ёки қисман воз кечишини қабул қилиш ҳақида ёхуд қабул қилишни рад этиш тўғрисида ажрим чиқарилади” деб белгилаб қўйилган.

Бу ҳолатда суд даъвогарнинг даъво талабидан воз кечиши қонун ҳужжатлари талабларига зид эмаслигини ҳамда бошқа шахсларнинг ҳуқуқ ва манфаатларига путур етказмаслигини, даъводан воз кечиш ҳақидаги ариза ваколатли шахс томонидан имзоланганлигини инобатга олиб, унинг даъводан воз кечишини қабул қилишни, ҳамда даъво аризани кўрмасдан қолдиришни, даъвогар ҳисобидан ишни судда кўриш билан боғлиқ 1216882,8 сўм давлат божини бюджетга ундиришни, 17840 почта харажати даъвогар зиммасида қолдиришни лозим топади.

Юқоридагиларга асосан, суд Ўзбекистон Республикаси Иқтисодий процессуал кодексининг 107, 108, 157, 195-моддаларини қўллаб,

А Ж Р И М Қ И Л Д И :

Даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонасининг даъводан воз кечиши қабул қилинсин.

Даъво ариза кўрмасдан қолдирилсин.

“Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонасидан Республика бюджети ҳамда Суд ҳокимияти органларини ривожлантириш жамғармасига 1216882,80 сўм давлат божи ундирилсин.

17840 сўм почта харажати даъвогар “Fergana-Oseana” МЧЖ шаклидаги хорижий корхонаси зиммасида қолдирилсин.

Ажримдан норози тараф бир ой муддат ичида шу суд орқали Фарғона вилоят судига апелляция тартибида шикоят беришга ҳақли.

Раислик этувчи:

А.Х.Раҳимов

Маъсул судья: Раҳимов Акмал Ҳашимович

